

V SPOMIN

Umrl je Franc Lampič

Sredi prejšnjega meseca je v Podmolniku umrl Franc Lampič. Rodil se je leta 1892 prav v tej vasi kmetu, ki je imel deset otrok. Že kot mlad fant se je začel ukvarjati s tesarstvom, kar ga je kot avstro-ogrskega vojaka pripeljalo tudi za tesarja v avstro-ogrsko mornarico in kasneje na soško fronto. Po vrnitvi domov je takoj odšel kot prostovoljec v Radgono, kjer se je odločilo, kje bo tekla slovenska meja.

Po končanih bojih za severno mejo se je vrnil v rodni Podmolnik, kjer si je s šosedo hčerko ustvaril družino. Zemlja ni mogla preživljati petih otrok, zato se je ukvarjal tudi s prodajo lesa. Posebno pa je bil znan po razvažanju peska iz svojega peskoka, v katerem so leta 1937 našli številne predmete iz prazgodovinske dobe.

S svojim širokim poznavanjem okolja je bil v stiku z naprednimi kmeti rodnega kraja in Zadovra in kot tak je raje bojkotiral takratne volitve, kot da bi volil kandidate klerikalne stranke.

Prihod okupatorja in ustanovitve Molniške čete domala tik nad njegovo domačijo je sprejel kot neko obveznost, saj

so bili v tej četi njegovi znanci ali njihovi sinovi. Tako je že od vsega začetka pomagal Molniški četi in kasneje vsem borcem, ki so se tam zadrževali. Ob kapitulaciji Italije pa je v partizane odšel tudi sin Franc.

Franc Lampič je bil vsekozi močno navezan na zemljo in kljub ne preveliki kmetijski trden kmet. Bil je zelo družaben in redno obiskovalec številnih sejmov in poznan širokemu krogu ljudi.

Po vojni je bil med prvimi člani Zveze borcev NOV, družba pa mu je za medvojne zasluge podelila tudi zlati znak OF slovenskega naroda.

E. S.

Štefana Aliča ni več

Zaradi posledic prometne nesreče je 12. avgusta umrl Štefan Alič. Rodil se je pred 75 leti v revni delavski družini v Sostrehi. Ko se je poslovil od osnovne šole, se je šel k mojstru Reberniku v Ljubljani učiti za pleskarja. Pri njem je bil kasneje zaposlen tudi kot pleskar. Leta 1936 se je poročil z Miciko Močilnikar. Ob Rosni poti v Zg. Kašlju sta si zgradila hišo in ustvarila družino. Rodilo se jima je troje otrok.

Takoj po okupaciji je pričel organizirati politično delati v OF na terenu Zg. Kašelj in na delovnem mestu v Ljubljani. To seveda ni bil slučaj, kajti tako mojster Rebernik kot delavci, zaposleni pri njem, so bili že v stari Jugoslaviji napredno usmerjeni, med okupacijo so bili vsi enotni proti okupatorju in 15 od njih je odšlo v partizane.

Štefan je bil v Zg. Kašlju član vaške zaščite — obveščevalca. V njegovi hiši je bilo skrivališče raznega materiala za partizane, pri njem so imeli zatočišče prenekatere ilegalci in partizani. Preko železniških prog v Zalogu in čez Ljubljano je po skritih poteh nosil za partizane različen material in pošto. Za ilegalce in kurirje je pomagal graditi bunkerje v kašelskih hribih. Na terenu je Štefan sodeloval pri raznih sabotažnih akcijah, pri zbiranju orožja, hrane in zdravil ter pri organiziranju pomoči naprednim družinam.

To njegovo delo pa ni ostalo prikrito domačim izdajalcem. Belogardi iz Polja so ga 5. oktobra 1943 doma ponoči aretirali z namenom, da bi ga še isto noč likvidirali. A med potjo jim je pobegnil in odšel v partizane, kjer je bil do osvoboditve. Partizani so ga na območju takratnega okrožja Grosuplje.

Po vrnitvi iz JLA je spet pričel aktivno politično delati na terenu. Vključil se je v vse družbenopolitične organizacije in opravljal mnoge funkcije v raznih odborih in komisijah KS Vevče-Zg. Kašelj in občine Ljubljana Moste-Polje. Vse do svoje prerane smrti. Za svoje delo na terenu in aktivno delovanje v partizanih je prejel več odlikovanj in priznanj.

Vsi, ki smo z njim delali, posebno člani ZB NOV Vevče-Zg. Kašelj ga bomo ohranili v trajnem spominu.

MATIČEK

ZA VEČJI RAZVOJ HORTIKULTURE

Hortikulturno društvo Ljubljana matica (HDLM) s sedežem na Miklošičevi 4, je že pred petimi leti sprejelo poleg svojih pravil tudi sklepe, ki s svojo dolgoročnostjo niso prav nič zgubili na svoji aktualnosti. Zato naj jih najvažnejše povzamemo še enkrat.

Društvo si bo nenehno prizadevalo za ustanavljanje novih društev v ljubljanskih občinah in krožkov po šolah. V povezavi z zavodom za šolstvo SRS je komisija že izdelala načelni program za predmet hortikultura: letos bo program podrobneje izdelan in predložen za odobritev pristojnim šolskim organom. Zavod za šolstvo SRS je načelni pregled že sprejel in je pričakovati, da se bo pouk začel v šolskem letu 1983/84.

Ker je program turističnih društev podoben programu HDLM, ni potreba, da bi tam, kjer ta društva že delujejo, ustanavljali še hortikulturna društva. HDLM se je lani včlanilo v Turistično zvezo Ljubljana in sprejelo v svoj akcijski program tudi njen pravilnik.

Člani HDLM se strinjajo, da vzorno urejajo svoje vrtove, dvorišča, balkone, okna in drugo, da s tem prispevajo k lepšemu videzu svojih domov, ulic, krajev in mesta kot celote. Svoje izkušnje pri urejanju in delu posredujejo tudi drugim občanom in jih s tem pridobivajo za cilje, ki jih zastopa hortikulturno gibanje.

Najemni vrtovi (ali vrtički na robu mesta) so raztreseni po vsej Sloveniji. Organizirano urejeni pa so samo v Titovem Velenju. HDLM si že nekaj let prizadeva, da bi prišlo v Ljubljani glede tega do reda, da bi vrtove sprejeli kot socialno potrebo za prebivalce blokov in stolpnice ter da bi postali sestavni del mestnega zelenja. Potrebno je, da se najemniki teh vrtov samoupravno organizirajo in ob pomoči občin, komunalne skupnosti in drugih ustanov s svojim delom pridružijo prizadevanjem za lepšo podobo Ljubljane.

Na teh osnovah je zgrajen tudi letošnji program. Prvi rezultati prizadevanj HDLM so dobili tudi teoretično podlago. Mestna raziskovalna skupnost je prek urbanističnega inštituta Slovenije financirala

študijo o obstoječem stanju v Ljubljani. Izdelala jo je podpredsednica HDLM dipl. inž. arh. Zdenka Goriup. Študija je bila v okviru javnega predavanja predložena širši javnosti in sprejet je bil sklep, naj HDLM sodeluje pri organiziranju zainteresiranih, ki naj se tudi kot sekcije vključujejo v društvo.

Komisija za zelene površine v Ljubljani naj ob pomoči vsega članstva ter druge humane in osveščene javnosti še naprej skrbi za javne zelenice v Ljubljani. Gre za to, da bi tudi HDLM prispevalo k ohranitvi sedanjega zelenega fonda in da bi sodelovalo tudi pri pridobivanju novih zelenih površin, ki so Ljubljani nadvse potrebne.

Priprave za novi botanični vrt, ki naj bi bil v okviru biološkega centra pod Rožnikom, so v polnem teku. Pri tem želi sodelovati tudi HDLM, in sicer s tem, da bo ustanovilo sekcijo prijateljev botaničnega vrta, ki bo s svojim prostovoljnim delom sodelovala pri nastajanju novega botaničnega vrta.

Hkrati se bo društvo prizadevalo, da bi sedanji botanični vrt ostal kot kulturna znamenitost Ljubljane še bodočim rodovom. Sekcija naj bi po potrebi in v okviru svojih moči sodelovala tudi pri oskrbovanju vrta prof. C. Jegliča v Vižmarjih.

Tudi letos si bo HDLM prizadevalo, da bi ohranili in poživili akcijo. Vsak Ljubljančan naj posadi eno drevo, zlasti ob posebnih prilikah — ob rojstvu, poroki ob obisku tujih državljanov ipd. Treba pa bo določiti lokacijo.

Se naprej bo društvo sodelovalo tudi pri prizadevanjih za saditev 88 dreves za Tita po občinah in KS. Na več mestih se je to že zgodilo, po naročilu ljubljanskih občin je LUZ izdelal predlog zasaditve. Drevesa naj bi bila posajena na mestih, ki so že po GUPU predvidena za zelenice, tako da bi nastali večji in manjši zeleni kompleksi, ki naj bi bili, če je le mogoče, med seboj povezani in bi bistveno prispevali k zelenemu fondu mesta.

Prizadevanja za park OF so ob sedanjih gospodarskih težavah neko-

liko zastala. Vendar je zanj namenjena zemljišča ohranjena in načrti zanj pripravljeni. Občina Ljubljana Vič — Rudnik naj bi izdala odlok o gradnji parka OF in poskrbela, da bo načrt verificiran.

Društvo bo tudi letos — kot vsako leto — organiziralo strokovno in splošno kulturna predavanja. Tako s problemi hortikulture seznanja širšo javnost, podučuje svoje člane in tudi druge občane o hortikulturi. Večinoma so dobro obiskana in dobro sprejeta. HDLM bo organiziralo tudi

strokovne ekskurzije, kot posebno ekskurzijo v München, kjer je letos velika mednarodna vrtnarska razstava. Člani si bodo strokovno ogledali ljubljanski Tivoli, področje novega botaničnega vrta pod Rožnikom in eno izmed naših drevesnic ali vrtnarij ter imeli tudi praktično demonstracijo o delu v vrtu.

dipl. inž. arh.
ZVONKO SAGADIN
PREDSEDNIK HDLM

Z zakasnitvijo objavljamo sliko delovnega predsedstva z 10. obletnice delovanja društva invalidov naše občine. Praznovali so jo pred časom pod pokroviteljstvom občinskega sindikalnega sveta na volilnem občnem zboru, na katerem so se tudi pobratili z društvom invalidov Laško ter organizacijam in posameznikom podelili priznanja in zahvale za sodelovanje v društvu. Na občnem zboru so poleg poročil in programov sprejeli tudi društveni statut in izvolili nove društvene organe.

LP

PISMA BRALCEV

● Ni mi vseh...

Ni mi vseh, da je park Kodeljevo tako zanemaren, da so potrgane niške in da je nastalo toliko listja in smetja.

Ni mi vseh, da otroci tako močno razgrajajo v mestnih avtobusih. Lahko bi jih starši ali učitelji naučili malo manir.

Ni mi vseh, da mlajši ne odstopajo sedežev starejšim občanom v avtobusih in na železnici.

Ni mi vseh, da je poleg kave in praška za pranje zmanjkalo zobne paste in da se toaletno milo nič več ne peni.

Ni mi vseh, da je toliko prahu okrog naslova »dr.« za zdravnike in stomatologe; problem spominja na Prešernov sonet A1 prav se piše...

M. M.

● NAŠ PREDLOG — VAŠ IZLET

RAŠICA ZA VSE LETNE ČASE

Hribovje na severu Ljubljane je kot nalašč za izlete. Vabimo vas na prijeten izlet na Rašico, v prvo požgano vas, bolj vztrajne pa še na bližnji Vrh Staneta Kosca.

Pot začnimo sredi mesta, pri Bavorskem dvoru. Lahko sedemo na avtobus s številko šest in se peljemo do prve avtobusne postaje onkraj Save, lahko se z osmice peljemo do končne postaje in jo peš mahujemo do mostu čez Savo, takoj za njim pa zavijemo levo mimo gostilne Zagar (ideja za okrepčilo ob koncu poti) po asfaltni cesti proti Gameljnam. Na koncu prvega klanca se poslovimo od asfalta, zavijemo v gozd in prijetno potovanje po naravi se začne. Pot je lepa pozimi, ko so kaj kmalu utrte gazi, spomladi, ko brsti zelenje, poleti, ko nudijo drevesne krošnje prijetno senco in hlad, jeseni, ko postajamo ob nabiranju gob in kostanja. Izlet za vse letne čase. Pa ne samo to: prijetna gozdna pot z nekaj krajšimi, bolj strmimi vzponi je primerna za mlade in stare, za izurjene hribolazce in za nedeljske izletnike.

Zgubiti se skorajda ni moč: po grebenu jo mahnete proti severozahodu, po dobri uri zmerne hoje pa se odpre pogled na vas Rašica. Pozimi je na vzpetini pred Rašico postavljena kratka smučarska vlečnica, poleti se odpre pogled na travnike in polja. Ta pogled so učenci osnovnih šol in slikarji amaterji že večkrat občutili.

Vse občane, predvsem še mlade, ki si želijo na naših tečajih pridobiti znanje pletenja, kvačkanja in vožljanja (makramée), vabimo, naj se prijavijo v petek 23. septembra in v petek 30. septembra med 17. in 19. uro v bivših prostorih KS Moste, Zaloška 48.

prenesli na risalne liste na rednih srečanjih »Ex tempore na Rašici«. Postanek v vasi lahko izkoristite tudi za okrepčilo: gostilna »Pri Špan« je pravi kraj. Odprta je vsak dan — razen četrta — od 9. do 20. ure. Jože Okorn pa vam bo ponudil domače suhe klobase,

Razgledni stolp na Vrh Staneta Kosca

v sezoni krvavice in pečenice, pa okusno pečenko po 120 dinarjev. Jasno, da pijače nikoli ne zmanjka, posebno pa so štirje konji, kar za 250 dinarjev na uro omogoči spoznavanje okolice tudi s konjskega hrbta. Ježa je prijetna popestritev lepega izleta.

Za marsikoga se pot na Rašico konča z okrepčilom v gostilni,

številni pa se odpravijo še na 641 m visoki Vrh Staneta Kosca, dobre pol ure ne prestrmega vzpona iz vasi. Na vrhu, le streljaj od planinskega doma, ki je odprt ob sobotah in nedeljah, stoji razgledni stolp, postavljen leta 1957, ki je visok 20 m in omogoča ob jasnih dneh čudovit razgled po ljubljanskem polju, pa na drugo stran proti Kamniškim planinam. V planinskem domu je tudi kontrolna točka ljubljanske mladinske poti.

Vračate se lahko po isti poti ali pa se odločite za krajšo: po asfaltirani poti v dolino, v Gameljne, kjer sedate na avtobus s številko 19. Ta vozi do Bavorskega dvora — ob delavnikih v konicah na 25 minut, sicer na 70 (zadnji odide proti Ljubljani ob 22.05), ob sobotah in nedeljah pa vozi na dobro uro. Med tednom lahko ob čakanju na avtobus iščete tudi industrijsko prodajalno Rašico, ki je odprta od 7.30 do 18.30, ob sobotah pa do 12.30.

Tretja pot na Rašico vodi od ribogojnice ob cesti Gameljne — Vodice; ta je bolj strma in manj primerna za tiste, ki so vezani na avtobus mestnega potniškega prometa. Motorizirani potniki pa si lahko izberejo še kako drugo možnost: avto pustijo, denimo, na pol poti med gostilno Zagar in Gameljnam, se zapelejo do vasi in odpešajo do vrha ali podobno. Poti, ki vodijo proti Rašici, niso nikoli puste: če ne bo sprehajalcev, boste srečali športnike, če ne bo teh, boste prisluhnili petju ptic. Prepričajte se, lep nedeljski celodnevni ali poldnevni izlet bo to...

S. D.

● V OBČINI USTANOVLJENO

Društvo gojiteljev malih živali

Pred meseci je bilo v naši občini ustanovljeno društvo gojiteljev malih živali. Namen društva je povezovali vse rejce malih živali. Zaenkrat šteje društvo nekaj nad 30 članov, prav gotovo pa se bo še močno razširilo, saj je v občini veliko rejcev, ki gojijo predvsem kunce.

Namen in naloga društva je, da povezuje in združuje rejce, prireja strokovna predavanja o gojenju, pospešuje rejo čistih pasemskih živali in svetuje članom.

Društvo je za člane že pripravilo predavanje in pogovor o sodobni reji kuncev, ki ga je imel Miroslav Štruklec z biotehnične fakultete. Sedaj pa se 12 članov pripravlja za sodelova-

nje na VI. republiški razstavi pasemskih malih živali, ki bo od 15. septembra dalje na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Vabimo gojitelje malih živali, da se včlanijo v društvo. Naslov je: Društvo gojiteljev malih živali Ljubljana Moste-Polje, Cesta II. grupe odredov št. 43, 61261 Dobrunje

● Obvestilo

Vse občane, predvsem še mlade, ki si želijo na naših tečajih pridobiti znanje pletenja, kvačkanja in vožljanja (makramée), vabimo, naj se prijavijo v petek 23. septembra in v petek 30. septembra med 17. in 19. uro v bivših prostorih KS Moste, Zaloška 48.